

serie witblauwe oldtimers (3)

In een serie van vijf delen gidst dierenarts en voormalig KI-directeur Jean Marcourt ons door de lange geschiedenis van het Belgisch-witblauwras en geeft achtergronden bij de KI-stieren die een hoogtepunt vormden in de selectie. In dit derde deel: **Opticien d'au Chêne. Eerdere delen verschenen in oktober en december 2005.**

Dr. Jean Marcourt

Opticien d'au Chêne werd anno 1985 geboren op het fokbedrijf van Théo Lekane te Jeneffe. 'Lekane bezat een zeer knappe veestapel,' doet gewezen KI-directeur dr. Jean Marcourt het verhaal, 'maar de fokker diende deze af te voeren vanwege een brucellose-uitbraak.' Twee jonge stieren uit twee van zijn beste koeien 'ontsnaptten' echter aan de opruiming: Opticien, een Beaujolais II de Halledetzoon uit Korine d'au Chêne (v. Hebreux d'au Chêne) en Obscur, een zoon van Ajaccio uit Minette d'au Chêne (v. Beaujolais). 'De kalveren van Obscur waren ten huize Lekane beter dan de kalveren van Opticien', herinnert Marcourt zich nog levendig. 'Maar vooral Opticien wilden we graag binnen de eigen muren halen. Moeder Korine was immers provinciaal kampioene geweest en vader Beaujolais zette een extreme finesse in de bespiering neer in vele veestapels.' De twee stieren werden uiteindelijk aangekocht in één en dezelfde deal – een praktijk die toentertijd meermaals werd toegepast om de aankoopprijs van een stier te drukken. Maar naast de dubieuze veterinaire-sanitaire voorgeschiedenis zat er op de aankoop van Opticien nog een vlieg. Opticien was door de ziekte-uitbraak immers niet gekeurd geweest vóór de ouderdom van 18 maanden, zoals het stamboekreglement voorschreef voor toelating tot de KI. 'Een arbitraire maatregel', commentarieert de gewezen KI-directeur de gebeurtenis. 'Het was een maatregel om zogenaamd het voorkomen van varkensmuilen in het ras terug te dringen. Maar het reglement sneed helemaal geen hout. Als ik goed ben ingelicht, is de regel nu trouwens afgeschaft.' Opticien was en bleef op het KI-station.

Een gelukkige beslissing voor de verdere ontwikkeling van het ras, zo zou later blijken. Opticien woog op 13 maanden 900 kilogram bij een schofthoogte van 135 cm. Op volwassen leeftijd zette hij 1180 kilogram neer op de balans voor een stokmaat van 154 cm. De stier werd vanwege ouderdomssteriliteit afgevoerd op 10 april 1992. De productieteller stond toen op 76.746 rietjes.

Ook zonen bewijzen zich

Zijn nakomelingen waren gemiddeld in gewicht bij de geboorte met slechts één plusje voor bespiering. Op een jaar ouderdom scoorden de nazaten drie plussen voor gewicht, hoogtemaat en waarde in Belgische franken ten opzichte van de leeftijdgenoten.

Opticien leverde zware, duurzame fokkoeien af, zoals de 92-puntenkoe Tornado d'au Chêne, nationaal kampioene te Libra-

mont en Brussel en moeder van Bruegel d'au Chêne. Ook een hele resem zonen, zoals Dandy, Ministre en Brulot, vonden hun weg naar de KI en drukten hun stempel op het ras. 'Op een bepaald ogenblik hadden we zelfs zeven zonen van Opticien in de testfase', geeft Marcourt aan. 'Opticien is een van de weinige stiervaders tot nu toe waarvan de meeste zonen zich nadien ook bewezen hebben in het veld.'

Als eerste kwam Dandy du Tilleul op de KI. Dandy, die een score van 90 punten kreeg voor algemeen voorkomen, was gefokt door Bernard Wautelet te Ouffet, maar maakte de dekdienst uit bij Jules Warzée te Hamois. Het is deze laatste die ook de stier aan de KI verkocht in een koppelverkoop met een andere Opticienzoon: Nourisson du Baty. Van Nourisson zal er weinig in de fokkerij overblijven, Dandy daarentegen verbeterde de gestalte en de conformatie. 'Dandy fokte zware koeien

maar zonder al te veel finesse in de bespiering.'

Nadien volgde Ministre du Bouchelet, gefokt door Andre Demarcin te Warzée. Deze 91 punten Opticienzoon kwam uit een heel knappe moeder, Jardinière du Bouchelet, die echter te klein was in gestalte. 'Ook Ministre fokte zware koeien,' zegt Marcourt, 'misschien wel de zwaarste van alle Opticienzonen, maar wel erg laatrijpe.' Elancée du Vanova is naar alle waarschijnlijkheid de bekendste van alle Ministredochters. Elancée werd nationaal kampioene te Brussel in 2002 en van haar dochter Oie du Vanova (v. Torrero) staat momenteel Gitan du P'tit Mayeur (v. Cubitus) bij de KI.

Daarna was Brulot de Somme aan zet. Ook Brulot zette een prachtig exterieurplaatje neer en scoorde 90 punten voor algemeen voorkomen. 'De zoon van Tanniére de Somme was gefokt door de gebroeders Lievens, die niet echt in zijn fokkerij kwaliteiten geloofden', verhaalt Marcourt. 'De stier werd verkocht aan rundveehouder Joseph Dochain uit les Avins. Getipt door de inseminator van het bedrijf hebben we de stier kunnen overkopen, net vóór de aankomst van de concurrerende organisatie KI Haliba.'

Brulot fokte vlees en finesse. Ook voor zijn KI-carrière was een vleugje geluk nodig. Bijna was de stier afgevoerd omdat de spermakwaliteit in de beginperiode niet goed was. 'Volgens de actuele normen was hij al lang teruggekeerd naar zijn eigenaar', vertelt Marcourt laconiek. 'Geluk? Ach neen, de aanhouder wint altijd.'

Nadien volgden achtereenvolgens de 93-puntenstier Luminaire de Bomal en de 94-puntenstier Cristal de Somme. Beide stieren behaalden een nationale triomf op de nationale keuring te Brussel. Hun moeders, respectievelijk Hilda de Bomal (v. Eclairer de Saussure) en Ablette de Somme (v. Galopeur), hadden een sterke reputatie. Van Ablette bijvoorbeeld waren reeds twee stieren bij de KI: Buisson en Dragon. Maar ondanks de stevige reputatie aan zowel vaders- als moederszijde,

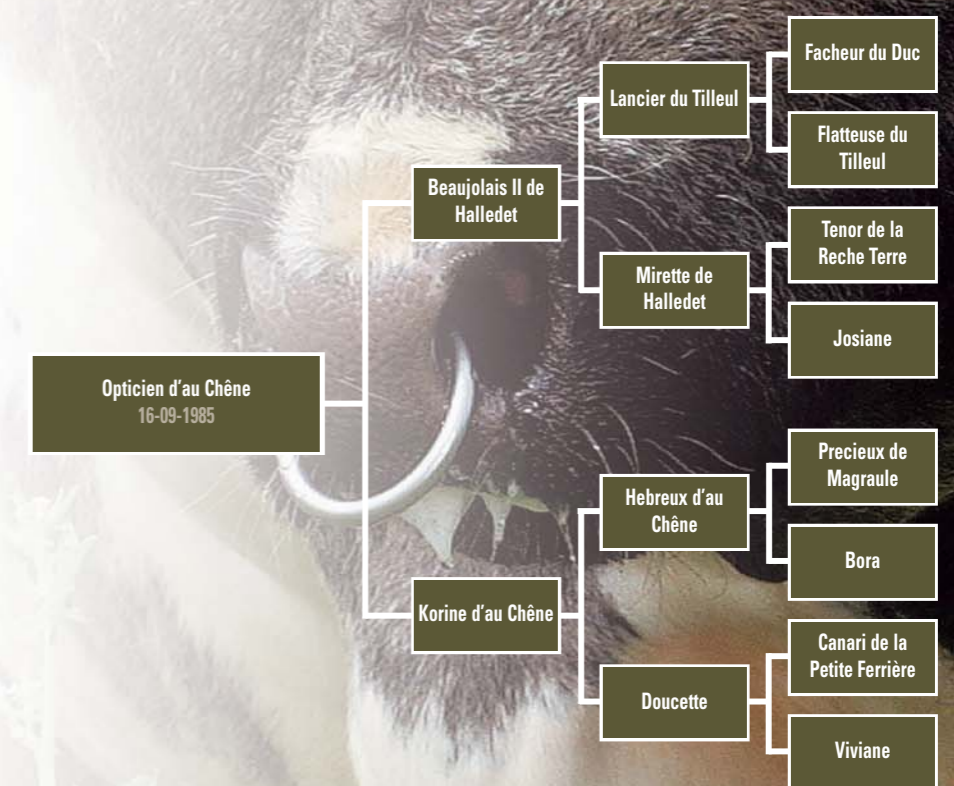
hebben Luminaire en Cristal het in de fokkerij niet echt kunnen maken.

Het tij gekeerd?

De Opticienbloedlijn wordt heden ten dage verder vereeuwigd via voornamelijk haar zoon Brulot. Van Brulot zijn momenteel nog de meeste fokdieren terug te vinden op de fokbedrijven. Bij de KI-vererfers zetten hoofdzakelijk de Brulotzonen Seduisant de Foz en Orvet du Bois de Bailonville als vader, grootvader of overgrootvader de foklijn verder. Met dit verschil dat de combinatie van conformatie en finesse zich heeft uitgesplitst. De Seduisantfokkerij is sterk op het onderdeel gewicht, de Orvetfokkerij op het onderdeel finesse. De voorbode van een nieuw gelukkig toeval?

Guy Nantier

Opticien d'au Chêne

Koppelverkoop en gelukkig toev al rode draad door levensverhaal

Opticien d'au Chêne